

Wiadomości to wychodzi codziennie
oprócz świąt uroczystych,
niezawodnie o godz. 4
po południu: w drukarni
ST. GIESZKOWSKIEGO.

PRENUMERATA:
Kwartalna.....złp. 12.-
Miesięczna..... „ 5.
Ner pojedynczy..... „ 10.
Za donies. od wies. „ 15.

Gazeta Krakowska

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porównania zredukowany na 0° Reaumiura.

Dzień godzina	Barometr na 0 ^o R.	Therm:	Higro- metr	Wiatr	Stan Atmosf.	U W A G I.
7	27 3. 850	+ 10.2	+ 1 3	Pol: zachodni słaby	Pogoda	
22 12	„ 3. 747	14.8	1.7	„ średni	Pogoda z Chmurami	
3	„ 3. 474	17.6	2.9	„ „	„ „	
9	„ 3. 285	+ 12.6	+ 1 3	Zaden	Pogoda	

PRENUMERATA NA GAZETĘ CODZIENNĄ KRAKOWSKĄ, kończy się z dniem ostatnim bieżącego miesiąca Czerwca. Osoby życzące sobie nadal prenumerować, raczą się wcześniej zgłosić.— Prenumerata kwartalna kosztuje Złp. 12. miesięcznie Złp. 5. —

Część Urzędowa.

KRAKÓW.

DYREKCYA POLICYI.

Podaje do wiadomości publiczney, iż w miesiącu marcu bieżącego roku przepłynęła na prawy brzeg Wisły krowa mroziasta dziewięć lat mająca i we wsi Dębniki w Gallicyi ces: austriackiey w cyrkułe bocheńskim przytrzymana została. Kto przeto sądzi, że wspomniona krowa jest jego własnością, zechce do dominium wspomnioney wsi zgłosić się i prawa swoje do wzmiankowaney krowy udowodnić. Kraków d. 16 czerwca 1832 r.

Senator Dyrektor Policyi,
Kucieński.
Paprocki Sekr.

W dniu 26 czerwca r. b. o godzinie 11tej z rana, w Krakowie na Kleparzu na targowisku końskiem odbędzie się w drodze egzekucyi sądowey licytacya zajętych pary koni pociągowych z zaprzęgiem, tudzież bryki okutey węgierskiey parokonney.— Podobnież na d. 3 lipca t. r. w gimachu Sukiennic odbędzie się sprzedarz zwierciadeł dwóch dużych ściennych, zegaru, kanapy i krzesełek orzecho-

wych.— Tegoż dnia o godz. 3. po południu różnych sprzętów domowych, skrzyni, szafy, stołu i t. d. Chęć licytowania mających zaprasza się z gotowemi pieniędzmi.

H. Salomoński.

Część Nieurzędowa.

P O L S K A.

WARSZAWA 17 Czerwca.

Dnia 15 b. m. skończył się tegoroczny targ na wełnę, którey w ogóle dostawiono 3,200 centnarów. Wszystko zostało rozprzedane; wielu nawet mających chęć kupienia zostało niezadowolnionych. Ceny w ogóle były 30 do 40 na sto, wyższe od lat upłynionych.

Towarzystwo lekarskie warszawskie policzyło w grono honorowych członków swoich: b. rektora uniwersytetu Krakowskiego, doktora filozofii, medycyny i chirurgii, wysłużonego profesora Sebastjana Girtlera; b. dziekana i profesora tegoż uniwersytetu, doktora medycyny i chirurgii Wojciecha Bodu-

yńskiego, i fizyka miasta, professora tegoż uniwersytetu Józefa Jakubowskiego.

A U S T R Y A .

WIENIEN 30 Maja.

Dwanaście batalionów piechoty i dwa pułki jazdy, udają się z Galicyi do Styryi. Kilka pułków wojska austriackiego ma stanąć nad granicami Tyrolu, lecz natomiast większa liczba naszego wojska opuściła państwo Rzymskie.

Negocyacje względem spraw rzeczypospolitey Krakowskiej bliskie są ukończenia, tak, iż w krótkce będzie można udzielić dokładniejszych wiadomości w tym względzie. Kommissarze trzech mocarstw, pod których wspólną opieką zostaje, [codziennie odbywają konferencye.

FRANCYA

PARYŻ 7 Czerwca.

Ntniejszy *Monitor* umieścił postanowienia królewskie w treści następującej:

1) Na rapport P. Montalivet, proponującego użycie nateraz potrzebnego środka ostrożności, *miasto Paryż jest ogłoszone w stanie oblężenia*, co jednak w niczem nie zmienia rozporządzeń względem służby gwardyi narodowej i naczelnego jey dowództwa.

2) Podobnież na rapport P. Montalivet, z powodu, iż pewna liczba uczniów szkoły politechnicznej przestąpiła rozkaz pozostania w instytucie, i dwukrotnie usiłowała uwieść uczniów, wiernych swoim powinnościom, oraz miała zamiar wiaść broń szkolną, której ciż ostatni walecznie bronili, 1) uczniowie szkoły politechnicznej są rozpuszczeni, i natychmiast wracają do swych rodzin. 2) Szkoła politechniczna będzie natychmiast reorganizowana. 3) Uczniowie tego instytutu, którzy pozostali wierni swoim powinnościom, należeć będą do nowego instytutu, i tworzyć wybór jego. Szkoła ta zostanie uzupełniona nowymi uczniami, którzy poexaminach tegorocznych stosownie do praw ipostanowien mają być przyjęci.

3) Korpus artylleryi gwardyi narodowej jest rozwiązany. Natychmiast przystąpi się do reorganizacyi jego.

4) Szkoła weterynaryi w Alfort jest rozpuszczoną. Minister handlu pronować będzie jey reorganizacya, jeżeli zachodzi potrzeba.

5) Mer 7go obwodu Paryża, P. Marchand, jest złożony z urzędu.

Szkoły lekarska i prawa są zamknięte.

Jeden z dzienników ministeryalnych pisze: »Gdyby wypadki nie były tak krwawe; to dni 5 i 6 czerwca można nazwać naysiękniejszymi dniami rządu *Ludwika Filipa*, bo w stanowczej chwili miał sposobność poznać największą przychylność i miłość ludu swego. Dnia 7 sierpnia 1830 żaden jeszcze wypadek nie dowiódł tak widocznie, ile rząd króla jest ulubiony w całym narodzie, jak te dwa dni próby, w których taż miłość okazała się w walce przeciw fakcyi, mającej zebrane wszystkie swoje siły.»

Onegdy umarło tu 25 osób na cholere.— Składki dla ubogich cholerycznych wynoszą 693,962 fr.

Z biografii generała Lamarque, dziennik *Constitutionnel* podaje następujące szczegóły: »W 20 roku życia wszedł jako jedyny syn majątney rodziny do wojska. Wkrótce tak się odznaczył, że został kapitanem i dowódcą kompanii grenadyerów. Dnia 17 miesiąca Pluwiase roku IIgo rzeczypospolitey z 200 ludźmi, wstrzymał całą kolumnę hiszpańską, która chciała obeysć lewe skrzydło armii.— Wkrótce potem przeszedł Bidassoę, szturmem wszedł z 75 ludźmi do miasta Fontarabia, zabrał tam 1800 jenców i 80 dział.— Za co został generałem adjutantem, a konwencya ogłosiła, że małoletni jeszcze młodzieniec zasłużył się do brzoze oyczyźnie. Lamarque walczył pod Hohenlinden i Austerlitz; wziął wyspę Capri, którą Anglicy tak byli obwarowali, że minister Salicetti napisał do Murata, mówiłem tam wprawdzie z Francuzami, lecz nie mogę uwierzyć, aby tam byli weszli. Pod Laybach, Lamarque uderzył z sześciu batalionami na oszańcowany obóz austriacki, zabrał 5000 jenców i wiele dział. Pod Wagram dwukrotnie na czele swojej dywizyi przelamał szeregi nieprzyjacielskie. Ostatnie dowództwo wojenne generała Lamarque miał w Wandei.

ANGLIA

LONDYN 7 Czerwca.

Na dzisiejszey sessyi izby wyższej lord Wynford żądał, aby mógł wnieść bil zapobiegający przekupstwu na zgromadzeniach wyborczych. Xiążę Richmond twierdził iż lepiej byłoby aby taki środek pochodził z izby niższej, której już podobny bil jest podany. Lord Wynford oświadczył życzenie, aby bil

jego przynajmniej pierwszy raz był przeczytany, na co też izba zezwoliła.

Pan James Macdonald, członek izby niższej, został mianowany lordem naczelnym kommissarzem wysp Jonskich, w miejsce P. Fryderyka Adam.

Gazeta Globe pisze: — »Cieszymy się, iż rozchodząca się w mieście pogłoska o nowym powstaniu na wyspie Jamayce, przez co niewięcej własność lorda Holland uciepieć miała, okazała się bez zasadną. Lordowie Mulgrave i Seaford popłynęli teraz do Jamajki, i nie dziwiłoby nas, gdyby ostatni korzystając z sposobności, jaką mu ta podróż podaje, starał się zrobić układ, któryby niewolników zamienił niejako wdzierżawców gruntów, z zaszczerzeniem, iż ta odmiana ich stanu zależy ma od dobrego ich postępowania.»

Knocy tuteysi mający związki handlowe z Meksykiem, lękają się o osoby i własność poddanych angielskich w Vera-Cruz. Uważają ich za będących w wielkiem niebezpieczeństwie z powodu zagrożonego uderzenia na to miasto. Słychać bowiem, iż Calderon, dowódzący wojskiem rządowem, chcąc je zachęcić do uderzenia, przyrzekł dozwolić rabunku. W porcie tamecznym nie ma żadnych okrętów wojennych, któreby mogły dać opiekę Anglikom, a wice-konsul, mający sobie poruczone ich interesa, został (jak słychać) oddalony z urzędu, z powodu związków politycznych. Calderon jest bardzo zagniewany na Anglików, którzy jedyną nadzieję w tém pokładają, iż wojsko Santa Anna będzie mogło odeprzec atak, o czem jednak z drugiej strony wątpią.

Data 8. — Wczoraj bil reformy otrzymał sankcyę królewską przez kommissyę. Xiążę Sussex wziął hrabiego Grey, za rękę, i nayserderczniej wieszował mu nkończenia tego "wielkiego dzieła.

WŁOCHY.

ANKONA 30 Maja.

Ciągle utrzymuje się nie podobna do wiary wieść, że wkrótce zawinie do portu naszego francuska eskadra z 4,000 wojska, ta sama, którą przeznaczona była do Bony i Konstantyny. W ostatnich dniach emigrowało wielu duchownych i proboszczów, dając za pozor, odebrane listy bezimiennie z groźbami, chociaż niewiadomo, aby od kogokolwiek doznałi przykrości.

PORTUGALIA.

LIZBONA 19 Maja.

Don Miguel przybył we wtorek z Camorra do miasta, i znajdował się na posiedzeniu rady stanu, na którem miała być mowa o bliskiem przybyciu angielskiej eskadry. Mówią, że hr. Bastos silnie domaga się, aby w terażniejszych okolicznościach nie dozwolano już zawiązać angielskim okrętom wojennym do Tagu. Nie ustaly jeszcze zacięgi do wojska; częstokroć widzieć można 20 do 30 ludzi prowadzonych przez ulice, schwytyanych w okolicach Lizbony i zmuszonych do służby wojskowej. Przed kilku dniami nadeszło tu cokolwiek pieniędzy z kontrybucyi wybranej w Oporto; lecz te było ledwo sto Contos. Papiery rządowe stoją 25 za 100.

ROSSYA.

PETERSBURG 31 Maja.

Przez ukaz Cesarski do kantorn dworu, dnia 24 b. m., członek deputacyi królestwa Polskiego, Edward Niemojewski, mianowany został szambelanem dworu J. C. Mości.

Przez ukaz Cesarski do kapituły orderów, z d. 4 b. m. odkommenderowany do kancelaryi sekretaryatu stanu królestwa Polskiego urzędnik wydziału woyny, 5tey klasy Michał Zadarnowski, za gorliwą i pracowitą służbę, mianowany został kawalarem orderu S. Anny 2giey klasy z koroną; podsekretarz teyże kancelaryi Teodor Wołowski i nadliczbowy urzędnik Mirek Chodyński, kawalerami orderu S. Stanisława 4tey klasy.

Rozmaitości.

WIADOMOŚCI BIBLIOGRAFICZNE.

Każdego uczonego Sławianina zajmować będzie zapewne dzieło znanego zaszczytnie z badań o językach, mianowicie sławiańskich, proboszcza Urbana Jarnik, które wyszło w Klagenfurcie (Celowcu), pod tytułem: *Versuch eines Etymologischen der Slawenischen Mundart in Inner-Oesterreich, nach Quellen bearbeitet 1832.* — W dziele tém przywodzi autor blisko 1,500 wyrazów źródłowych sławiańskich, wspólnych wszystkim dyalektom całej sławiańszczyzny. —

Nie pierwszy P. Hammer z europejskich wydawców jest dzieł Perskich. Już w pierwszej połowie wieku 18go Tadeusz Kruśński, jezuita polski, wydał dzieło w języku perskim. Tenże r. 1720 od kongregacyi rzymskiej *de propaganda fide* mianowany był prokuratorem missyi perskiej. Lubiony u dwo-

ru perskiego, przypuszczony był do tajemnic stanu. Oczny świadek rewolucyi perskiej z r. 1722, opisał ją w języku łacińskim, z którego to dzieła *Du Cerceau* zrobił wyciąg francuzki: *Histoire de la dernière revolution de Perse*. W *Journal de Savans* z r. 1729 przy wyciągu francuzkim, chwalone jest dzieło Krusińskiego. Tenże w powtórney do krajów wschodnich podróży dzieło swoje przełożył na język perski, które za staraniem sprzyjającego naukom W. Wezyra Ibrahima baszy (*) w nowo założoney drukarni w Konstantynopolu r. 1729 wydrukowane zostało. Znany jest lwowski przedruk dzieła tego w języku łacińskim z r. 1734, pod tytułem: *Tragica belli Persici historia ab a. 1714 ad a. 1729*, z dodatkiem: *Prodromus ad belli Persici historiam*.

Poeta łaciński Wirgiliusz Gleissenberg rodem z Salzburga, około roku 1737 opat Benedyktynów w Ossiach, w miejscu pamiętnem pokutą i grobem nieszczęśliwego króla Polskiego Bolesława Śmiałego, napisał poemat epiczny o tymże królu, pod tytułem: *De Boleslao II. Rege Polonorum Ossiaci penitente libri VI.* — Bitwę Bolesława Śmiałego z węgrymi (r. 1064 w ten sposób autor maluje:

»Już brzmi z gór wzniosłych hasło trąby obozowej,

Tysiączne wśród żołdactwa wtorują mu głosy.
Słychać śpiew męztwa, grzmiący ryk tubysię
wzmagą,

W koło zadrzała ziemia, zadrzały niebiosy,
Zapał serce ogarnia, rżną tętniąc rumaki;
Huk rogów męztwem unysł żołdaków napawa.
Gardząc ranami, walki szukając wśród boju.
W ścieśnionych rotach, które Zamoyski pro-
wadzi,

Zbliżają się rycerze z świetnymi tarczami.
Lecz na oczystey ziemi Panończyk jak
wryty

Stojąc w szeregach, sam się do walki zapala.
Grady strzał ciska silnie na nieprzyjaciela,
A noc okrywa światła dziennego promienie.
Tysiące ginie, jednak śmierci się nie boją.
Ale oto BOLESŁAW z orężem w prawicy
Wpada na wrogów, męztwo toruje mu drogę,
Dzielną odwagą stwierdza swej nazwy zna-
czenie:

Śwint go najwałęczniejszym wśród Królów
nazywa. (**)

Gdy sam pierwszy uderza, lecą rotę za nim,
Orężem śmierć roznoszą w hufcach nieprzy-
jaciół,

I szła do władców Orku skrwawione ofiary.»

(*) Ten Ibrahim basza, założyciel drukarni pier-
wszey w Konstantynopolu, był, jak wiadomo,
renegat Polski.

(**) Sic nominis implet
Mensuram, Regesque inter Rex dicitur audax.

UWIADOMIENIE LITERACKIE.

Z drukarni niżej podpisanego, wyszło w tych cza-
sach dzieło Alexandra Bronikowskiego pod tytułem:

JAN TRZECI, DWÓR JEJÓ.

CZYLI

POLSKA W XVII WIEKU.

Wolny przekład z oryginału niemieckiego. Tomów 3.
w 8mce arkuszy 61. Cena złp. 20.

Uwaga, i ciekawość powszechna jaką zwrócił na
dzieło swoje autor niemiecki P. Bronikowski, pełen
głównych pomysłów, po wydaniu dwóch pierwszych
tomów niemało zastrzeżone zostały, gdy nie przewi-
dziane przeszkody, wydanie dalszych trzech tomów
wstrzymały.

Trudności te pokonane obecnie, tym przyjemniej-
sze sprawiają wrażenie, że autor w dalszym ciągu
swojego dzieła, przewyższył nawet powszechnie ocze-
kiwania.

Piękny talent P. Bronikowskiego w malowaniu ro-
mantyecznych obrazów i charakterów w dawniejszych
jego dziełach, tyle mu już wyjednał sławy literackiej,
iz zbyteczną byłoby rzeczą niniejszy romans history-
czny, zawierający w sobie najpiękniejszą epokę dzie-
jów polskich, zachwalać.

Tyle tylko zapewnić mogę, że tłomaczenie tego
dzieła, odpowiada zupełnie piękności oryginału.

Wydanie zaleca się również pięknością papieru jak
poprawnością druku.

Tegoż samego autora wyszły moim nakładem, i w
każdey księgarni polskiej znajdują się do nabycia, na-
stępujące dzieła:

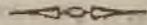
Młyna, powieść z niedawnych czasów w 8mce.
cena. Złp. 4.

MYSZA WIEŻA NA JEZIORZE GOPLE, powieść słowiań-
ską z pierwszey połowy IX. wieku, 8mce
cena. Złp. 4.

OLGIENIA I ORLA, czyli Polska w XI. wieku, To-
mów 3. w 8mce r. 1829-1850. cena Złp. 11.

Wrocław w miesiącu Maja 1832.

Wilhelm Bogumil Horn.

DONIESIENIE KSIĘGARSKIE.

Do księgarni Józefa Czecha przy ulicy Grodzkiej
N. 26/7 nadeszły następujące nowe dzieła:

EUGENIA czyli mąż i Zona z francuzkiego (*Le Co-
eu*) romans obyczajowy 4 tomów złp. 10

JAN III i DWÓR JEJÓ czyli Polska w 17 wieku
przez Alex.; Bronikowskiego 3 tomów złp. 20

KAZANIA X. Siwczynskiego z rękopismów zebra-
ne złp. 3

OPAT romans *Waltera-Scotta* 4 tomów złp. 12

PAN WALERY powieść z 19 wieku przez *Kloof-
Fak*: Pasternaka złp. 5

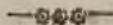
POEZYJE Adama *Michiewicza* w 1. tomie nowa po-
większona Edycya złp. 16

SYBILLA czyli gra pytań i odpowiedzi dla zaba-
wy towarzystw złp. 13

Sposoby robienia różnych gatunków wódek i likie-
rów bez przepalania złp. 3

Zabawki drammatyczne przez *Suchorowskiego* złp. 12

Katalog książek tejże księgarni jest zawsze do na-
bycia za cenę złp. 1.

DONIESIENIE PRYWATNE.

Kto potrzebuje kommissarza, plenipoten-
ta lub rządcy dóbr, niech zostawi swój a-
dres, w drukarni gazety Krokowskiej.—

